

1 utorak, 05.10.2004.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženi je ušao u sudnicu]
4 ... Početak u 11.02h
5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
7 Izvolite sedeti.
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro svima u sudnici i oko
9 sudnice. Molim sekretara da najavi predmet.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Predmet IT-00-39-T, *Tužilac protiv*
11 *Momčila Krajišnika*.
12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala sekretaru.
13 S obzirom da smo juče rešili dosta administrativnih pitanja, danas se
14 možemo ponovo posvetiti izvođenju dokaza Tužilaštva.
15 Gospodine Hannis, da li je Tužilaštvo spremno da pozove svog narednog
16 svedoka?
17 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, časni Sude. Naš naredni svedok je Azim
18 Medanović, i za njega nismo tražili zaštitne mere.
19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.
20 Molim poslužitelja da uvede svedoka u sudnicu.
21 Gospodine Hannis, Pretresno veće je primilo sažetak po pravilu 89(F). Da
22 li ima kakvih prigovora na taj sažetak, gospođo Loukas?
23 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ne, časni Sude, nemamo prigovora.
24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda to može biti pročitano. U
25 svakom slučaju, nije bilo baš najjasnije za šta Vam treba taj dokument, ali ako
26 sam dobro shvatio, na kraju je ispalo da ćete Vi taj sažetak po pravilu 89(F)
27 pročitati i onda se skoncentrisati na ostala pitanja.
28
29
30

1 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, časni Sude, tačno je.

2 Časni Sude, prvo što ću pokazati svedoku je paket sa dokumentima gde se
3 nalazi i taj sažetak, i izjava iz 1997. godine te izjava iz 2003. godine, od 30.
4 januara.

5 Zamolio bih da se dodeli broj ovim dokumentima.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Zamoliću sekretara da odredi
7 broj za ova dokumenta: za dodatne informacije od 4. oktobra, za izjavu iz 1997.
8 godine i izjavu iz 2003. godine.

9 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva
10 P309.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam.

12 [Svedok je ušao u sudnicu]

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine. Pre nego što
14 počnete da svedočite pred ovim Sudom, u skladu sa Pravilnikom o postupku i
15 dokazima, treba dati svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa
16 osim istine. Tekst te izjave Vam daje poslužitelj, a ja ću Vas sada zamoliti da
17 tu izjavu i pročitate.

18 SVEDOK: AZIM MEDANOVIĆ

19 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
20 osim istine.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Medanoviću.

2 Izvolite sestii.

3 SVEDOK: Sada sam to uradio.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prvo će Vas ispitivati gospodin Hannis
5 iz Tužilaštva.

6 Zamoliću Vas, gospodine Hannis, da objasnite svedoku kakva je to
7 procedura u skladu sa pravilom 89(F), ako mu to već niste objasnili.

8 G. HANNIS: [simultani prevod] Naravno, časni Sude.

9 Ispituje g. Hannis:

10 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

11 P: Gospodine Medanoviću, danas ćemo Vam, kao prvo, dati izjave koje ste
12 Vi već ranije dali Međunarodnom krivičnom sudu, i, kao što smo Vam već ranije
13 rekli, ja ću od Vas zatražiti da mi kažete da li te izjave prepoznajete i da li
14 ih prihvatate, da li potvrđujete da one mogu služiti kao dokazi u ovom suđenju.
15 Dakle zamoliću Vas sada da pogledamo zajedno ova dokumenta.

16 Gospodine Medanoviću, pre nego što ste došli u sudnicu, dok se
17 pripremalo Vaše današnje svedočenje, da li ste Vi imali priliku da pročitate obe
18 te izjave?

19 O: Jesam.

20 P: I nakon što ste to učinili, jeste li Vi uvereni da su te izjave tačne
21 i istinite?

22 O: Da, izjave su tačne i istinite.

23 P: I da li Vi sada ovdje pred sudijama potvrđujete da je to ono što ste
24 Vi rekli, da je to deo Vašeg iskaza?

25 O: Da, to je moj iskaz. To sam ja rekao i stojim iza toga.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam.

2 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, hteo bih samo da Vam kažem
3 sledeće: u izjavi na engleskom jeziku postoji izvestan broj slovnih grešaka, ali
4 da ne bih sad skretao pažnju na te greške na jednu po jednu, kao što sam uradio
5 ranije, mislim da bi bilo bolje da to ostane tako kako jeste zato što su te
6 slovne greške stvarno očite, nema sumnje.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ako se radi o očitim slovnim
8 greškama, ako nema nikakve sumnje u tom pogledu, onda to možete učini na
9 predloženi način.

10 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Da li dozvolite da
11 pročitam sažetak?

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite!

13 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala.

14 Svedok će opisati masovno ubijanje nesrpskih seljana u i oko Prhova u
15 opštini Ključ na dan 1. juna 1992. ili otprilike tog datuma.

16 Svedok se nalazio u Prhovu kada su srpska pešadija i oklopni
17 transporteri stigli u selo. Seljanima je rečeno da izađu iz kuće ili će ih inače
18 ubiti. Odmah nakon što su se predali, svi muškarci seljani su postrojeni,
19 okrenuti licem ka zidu. Neki su izvedeni iz stroja, prebijeni i zatim
20 ustreljeni. Preživeli muškarci su tada izvedeni iz sela i povedeni ka selu Peći.
21 Šestorici ljudi na kraju tog reda - rečeno je - da izvuku srpska kola iz blata.
22 Njima to nije pošlo za rukom i svedok je začuo pucnje, na osnovu čega je
23 zaključio da su ti ljudi ubijeni.

24

25

26

27

28

29

30

1 Dok su Muslimani bili vođeni ka Peći, jedan od srpskih vojnika je
2 pogođen. Vođa vojnika, meštalin, Srbin, Marko Adamović, je tada preko megafona
3 povikao: "Naređujem sledeće: ubijte žene i decu, spalite sela!" Zatim je začuo
4 eksploziju, krike i vrištanje iz pravca sela, gde su ostale žene i deca.
5 Zarobljenici koji su hodali, dok su se kretali, vojnici su ih tukli. Oko osam
6 njih su pali, a onda je svedok začuo krike i pucnje. Iz toga je zaključio da su
7 ti koji su pali ubijeni.

8 Nešto kasnije, pored jedne raskrsnice, Adamović je tukao zarobljenike
9 kundakom od puške. Petorica nisu mogli nastaviti - njih su ubili. Nakon što su
10 prošli zaselak Šišarice, zarobljenicima je naređeno da se skinu i onda su ih
11 ponovo tukli. Tri stotine metara kasnije naređeno im je da legnu na jednu
12 livadu. Svedok je začuo pucnjavu i onda naređenje onima koji su još živi da
13 ustanu. Adamović je rekao: "Ima ih previše." Još dvojici zarobljenika je rečeno
14 da kleknu i onda su ustreljeni pucnjem u leđa. Hodajući tako, kolona je prošla
15 kroz jedno srpsko selo. Vojnici su podsticali srpske seljane da udaraju
16 zarobljenike. Svedok je molio jednog od srpskih vojnika da ga ubije. Kada je noć
17 pala, kolona se zaustavila ispred zgrade pošte u selu Peći. Zarobljenici su tada
18 tako žestoko prebijeni da tako slično nešto im se ranije nije desilo. Jedan
19 čovek star oko 60 godina je preminuo. Zarobljenici su noć proveli ležeći vezani
20 napolju na zemlji.

21 Narednog dana zarobljenici su ukrcani u jedan kombi i odvezeni u osnovnu
22 školu u Ključu. Policajac po imenu Tode Gajić im je rekao da će Prhovo biti

23
24
25
26
27
28
29
30

1 izbrisano sa karte i da treba da budu sretni što su preživeli. Svi osim jednog
2 zarobljenika su autobusom odvedeni u sportsku dvoranu u školi u Sitnici. Svedok
3 je tamo ostao tri dana, a onda je poslat da pređe 40 do 50 kilometra do Manjače,
4 gde je ostao zatvoren preko šest meseci. Tokom zatočenja svedok je izgubio 30
5 kilograma.

6 Časni Sude, ovo se tiče paragrafa 16, 17, 19 pa do 24 i 27, te tačaka 1
7 do 8 optužnice, zatim spiska ubijanja A, broj 9.1, i spiska C, zatočenički
8 objekti 1.4, 19.2 i 19.3.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, samo jedno pitanje u
10 vezi sa rasporedom. Ovo vreme koje je naznačeno na dnu sažetka 89(F), je li to
11 ono vreme koje i dalje važi, jer sam ja jutros video i nešto drugačije? Dakle da
12 li Vi mislite da ćete završiti do prve pauze?

13 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. S obzirom da smo počeli kasnije,
15 mi ćemo podeliti vreme koje nam ostaje na dve polovine, tako da ja očekujem od
16 Vas da prva pauza, koja će biti u 12.15h ili otprilike, da tada napravimo 20
17 minuta pauze. I onda bi nam ostalo još dva puta po 70 minuta i završili bismo sa
18 radom.

19 G. HANNIS: [simultani prevod] Pa, znate, to će biti manje od onih prvobitno
20 predviđenih tri sata za ovog svedoka. Očito da ja neću uspeti da završim sa ovim
21 svedokom danas, iako mislim da ćemo uspeti da smanjimo predviđeno vreme -
22 /prevod engleskog transkripta: "jer sutra ima poslovnu obavezu radi koje neće
23 moći biti ovdje sutra."/
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači tek sutra, je li tako? Hoćete li
2 uspeti bar rano ujutro da završite?

3 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, znate, imamo dosta stvari da
4 vidimo /kako je prevedeno/.

5 P: Gospodine Adamović /sic/, Vi ste rođeni i odrasli ste u Prhovu u
6 opštini Ključ?

7 O: Da.

8 P: Recite nam, koje nacionalnosti su bili stanovnici Prhova?

9 O: U tom mjestu bili su čisto Muslimani, a bilo je i zaseok Srpsko
10 Prhovo, al' je bilo nedaleko, kilometar ili dva od našeg sela.

11 GĐA PREVODILAC: Mikrofon.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, uključite mikrofon.

13 G. HANNIS: [simultani prevod] Izvinite.

14 P: Recite nam, koliko je, otprilike, bilo kuća u Prhovu u maju 1992.?

15 O: Otprilike, oko 40 kuća, plus-minus.

16 P: Recite nam, koliko je ukupno ljudi živelo u Prhovu?

17 O: Pa, mislim oko 250-260 stanovnika.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, postoje šanse da dođe
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 do velike zabune jer je svedok rekao da se na udaljenosti od kilometra nalazi
2 selo koje se takođe zvalo Prhovo. Dakle mogli bismo da učinimo nešto da budemo
3 sigurni da sada govorimo o onom Prhovu u kojem je on živeo.

4 G. HANNIS: [simultani prevod]

5 P: Dakle čuli ste sudiju. Je li to Prhovo u kojem je bilo 40 kuća ono
6 muslimansko Prhovo u kojem ste i Vi živeli?

7 O: Ja up... ja upravo i govorim samo o Prhovu u kojem sam ja živio,
8 čisto muslimanskom, oko 40 kuća.

9 P: Hvala Vam.

10 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, zamoliću da se sada svedoku
11 pokaže naredni dokazni predmet, da sekretar odredi broj za te dokazne predmete
12 te da stavimo na grafoskop.

13 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Optužbe 310.

14 G. HANNIS: [simultani prevod]

15 P: Gospodine Adamoviću, zamoliću Vas sada da pogledate...

16 O: Izvinite! Izvinite, al' nisam ja Adamović, ja sam Medanović.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste, na transkriptu je stajalo da ste
18 Vi Medanović, no, naravno, ako ste Vi čuli da je prevodilac rekao nešto drugo,
19 svakako da Vam je stalo da to ispravite.

20 No, dobro, sada možete nastaviti.

21 G. HANNIS: [simultani prevod]

22 P: Gospodine Medanović, pogledajte ovu kartu koja Vam je s leve strane,
23 odnosno na ekranu sa Vaše leve strane.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: /nerazgovetno/ ekran.

2 P: Uzmite štapić i na toj karti pokažite gde se nalazi Vaše selo,
3 Prhovo.

4 O: Tu.

5 P: Na ovoj karti stoji da su sela označena plavom bojom srpska, a da su
6 zelena muslimanska. Na osnovu onoga što Vi znate, budući da ste tamo proveli ceo
7 svoj život, da li ova karta tačno odražava situaciju u opštini Ključ u pogledu
8 toga koja su sela bila srpska, a koja muslimanska?

9 O: Mislim... da. Mislim da je ispravno.

10 P: Da li se na toj karti vidi neka druga sela o kojima ste govorili u
11 svojoj izjavi? Između ostalog, da li se tu gde vide Peći, onda Humići i
12 Plamenice?

13 O: Da. Vide se o... Peći su to, Humići su tu. Donje Sokolovo sam isto
14 spomenuo u jednoj prilici, da se je vid'lo u putu dok smo putovali prema Pećima.
15 Nešto mi je... sve mi je jasno. Odavde smo videli Donje Sokolovo kad smo išli, i
16 tako...

17 P: Izvinjavam se.

18 Sada možete spustiti taj štapić. Karta nam za trenutak neće biti
19 potrebna.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, hteo bih Vas nešto
21 pitati. Na ovoj karti se vidi i tekst, a za njega nemamo prevod. Naravno, s
22 obzirom da je ovo prikaz, on je razumljiv za Pretresno veće, a i dosta dobro
23 poznatih reči se tu vide. I naravno, ono što mi ne razumemo izvesno je da
24 Odbrana to može da razume, no bilo bi, ipak, bolje, čak i ako Vi kažete da ovo
25 što nije prevedeno nije bitno, ipak bi bilo bolje da se uvek dokazni predmeti

26

27

28

29

30

1 pokazuju uz prevod.

2 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, časni Sude, to mi je jasno. A mi ćemo
3 možda kasnije dovesti drugog svedoka koji će nam razjasniti ostale elemente ove
4 karte.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nadam se da ćemo tada dobiti i prevod na
6 engleski. Gospođo Loukas, da li se Vi slažete da se sada zadovoljimo samo ovom
7 kartom, da ne insistiramo na prevodu na engleski?

8 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

9 Ja imam prednost što je sa mnom ovde gospođa Čmerić.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Prepuštam stvar sada stranama.
11 Nastavite sada, gospodine Hannis.

12 G. HANNIS: [simultani prevod]

13 P: Gospodine Medanoviću, u maju 1992. godine šta ste Vi radili? Čime ste
14 se bavili dok ste živeli u Prhovu?

15 O: Pa, imao sam prije svoj privatni kamion.

16 P: Jeste li Vi bili član neke političke stranke?

17 O: Ne.

18 P: U izjavi koju ste dali, u paragrafu broj 6 stoji da ste izjavili da
19 ste bili "svesni zategnute situacije koja je vladala u opštini u aprilu i maju
20 1992. godine." Zamoliću Vas da sada sudijama objasnite kakve ste Vi to zategnute
21 situacije bili svesni u to vreme.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Pa, u to vrijeme vladalo je već neko bezvlašće u našoj opštini.
2 Vojnici su marširali opštinom kao što nisu prije bili i nosili su oružje,
3 automatsko, što je bilo prije ned...nedozvoljeno na par godina, da bi nosio
4 vojnik automatsko oružje po gradu ili po kafićima, ili ne znam š... kud
5 naoružati /?naoružani/ da hodaju po gradu. Uskraćena su bila mnoga već prava.
6 Neki su ljudi već i ispali iz... iz neki /sic/ radnih mjesta zato što su
7 Muslimani. Kretanje je bilo već... policijski čas. U... u... naveče od 10.00h
8 nisi se smio pojaviti ili u slučaju nešto da zatreba, morao bi najavljujivat da bi
9 trebao proć kroz grad. Bio sam, normalno, svjesan te zategnute situacije, da se
10 nešto sprema, da je... da će se nešto dogoditi. Toliko!

11 P: A ti vojnici za koje ste rekli da su nosili automatske puške, znate
12 li koje su nacionalnosti ono bili?

13 O: Normalno da su bili Srbi jer naših nije ni bilo tamo. Naši su vojnici
14 isto napuštali tu vojsku radi ugroženosti. Sjećam se vojnika koji su došli kući
15 radi ugroženosti, svoje, dok su bili u vojsci. Nisu mogli da budu u vojsci, neg'
16 su morali napustit tu istu vojsku i doći kući.

17 P: Izvinjavam se.

18 Sada bih Vam postavio nekoliko pitanja u vezi sa paragrafom 8 Vaše
19 izjave gde stoji da ste otišli na sastanak u Puđinom Hanu i da ste se onda
20 vratili u selo i da su žene već bile otišle u Hripavce. Recite nam, zbog čega su
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 one tamo otišle?

2 O: Vjerovatno radi svoje sigurnosti. Ne vjerovatno, neg' je sigurno,
3 radi svoje sigurnosti su... Naše je selo bilo okruženo svom šumom i bilo je
4 usamljeno selo, oko...opkolito sa srpskim selima. Međutim da bi sigurnost bila
5 žene i djece... opet su - tamo bilo je više muslimanskih sela - i oni su se
6 povukli u selo Hripavce radi lične sigurnosti.

7 Mi smo ostali još do... tu veče ili još jednu veče u selu, i na... onda
8 su se žene nakon dana il' dva vratile u selo opet radi normalnosti, da bi se
9 počelo normalno kao da živi. Međutim nije se moglo.

10 P: U paragrafu broj 9 izjave koju ste dali stoji da su izvesni Suad
11 Hadžić i još dvojica otišli u susedno srpsko selo da zatraže savet i
12 obaveštenja. Da li znate zbog čega su otišli tamo i kakav savet ili kakve
13 informacije su oni tamo tražili?

14 O: Mi smo živjeli u vel'koj neizvjesnoti, bez ikakvih if...informacija
15 od televizije, radija il' bilo čega drugoga. Nismo mogli ni da slušamo od...
16 ništa tačno. I onda smo pošli da od komšija potražimo pomoć jer oni će nas...
17 Tamo je bilo par kuća koj...koji su živjeli s nama cijeli život, zajedno.
18 Međutim mi smo pokušali da potražimo, jednostavno, pomoć, šta da uradimo, jer
19 oni su otišli tamo, dva-tri čovjeka. Znam da je išo Hadžić Suad i još dvojica -
20 ne znam koja su bila. Otišli su tamo, međutim nisu dočekani baš na fin način
21 i... ali im se nije ništa dogodilo. Vratili su se zdravi kući.

22 P: U paragrafu 10 izjave koju ste dali stoji da ste izjavili da su ta
23 trojica razgovarali sa Marinkom Suknovićem, sa Stojanom Tekićem i Brankom

24

25

26

27

28

29

30

1 Brankovićem. Koje su nacionalnosti bili ti ljudi?

2 O: Sr... to su bili Srbi.

3 P: Izjavili ste da Vam je Suad rekao da su njemu i onoj drugoj dvojici
4 rekli da vi iz Prhova treba da odete u Peći da se predate. Jeste li to i
5 učinili? Da li ste otišli u Peći da se predate?

6 O: Ne, nismo. To nije bilo nikakve logike da mi idemo u Peć kad mi
7 moramo proći još kroz srpsko selo i ne znamo šta će nam se dogoditi dok bi mi se
8 kretali kroz srpska sela u koloni, nenaoružati /?nenaoružani/, oružje oduzeto.
9 Vjerovatno da bi nam se nešto dogodilo. Nismo smjeli da krenemo iz sela, a nismo
10 imali nikakve pratnje il' podrške u našem dolasku do Peći da bi se predali.
11 Nismo to učinili. Je... od... jednostavno smo čekali da vidimo šta će da se
12 dogodi nam u našem mjestu. Sami smo ostali tu.

13 P: Na osnovi izjave koju ste dali, paragraf 11 te izjave, narednog dana
14 srpski vojnici su stigli u selo, a Vi i još neki otišli ste u šumu. Kada ste se
15 vratili, da li ste od seljana koji su ostali iza vas saznali šta se desilo sa
16 tim vojnicima koji su došli u Prhovo?

17 O: Pa, ti vojnici su na...navodno došli da bi oduzeli oružje, oružje što
18 smo imali predano u vrlo malom broju, a jedan dio ljudi je pretučen u selu, što
19 sam vidio kad sam se vratio. Vidio sam ožiljke na ljudima, na licu, da su dobro
20 pretučeni. Ja sam bio u šumi; sutradan sam se vratio.

21 P: Želim da sada preskočimo do paragrafa 13 u Vašoj izjavi. Kažete da su
22 1. juna Srbi ponovno došli. Da li znate koliko ih, otprilike, bilo?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Otprilike, bilo ih je oko stotinu. Nisam mogao da brojim jer svaki
2 pogled je bio nedozvoljen, da gledaš. Samo vidio sam veliku količinu, masu ljudi
3 da je došla u selo.

4 P: Kakve uniforme su imali?

5 O: Oni su imali uniforme vojni policajci, a vojni policajci se odražava
6 da su imali bijele opasače, bijele oprtače - i to je znači ovako bijelo - i tu
7 vojne pištolje sa bijelim patrolama. I automatsko oružje su imali i... al' nije
8 bilo bijelo. Automatsko oružje je bilo crno. I imali su bijele trake na
9 ramenici. To im je bio, valjda, neki znak raspoznavanja.

10 P: Kažete da kada su oni stigli da ste Vi i još desetorica, otprilike,
11 muškaraca bili negdje dalje. Šta ste Vi u to vrijeme radili?

12 O: Pa, mi smo se dogovarali šta da uradimo. U tom momentu ja sam isti
13 dan mislio pobjeći jer nisam vjerovao ti... toj vojsci što dolazi i... kad je
14 oduzeto oružje. Ako je oduzeto oružje, nemaju šta da traže. Oni su došli da
15 ubijaju. Međutim komšije su mi rekli da ostanemo u selu jer ako bi mi otišli,
16 poubijat će žene i djecu. Ja sam ostao. Rešio sam da se predam i ja.

17 P: Da li je bilo ko od vas desetorice u to vrijeme bio naoružan?

18 O: Ne, više niko nije imao ništa. Oružje je predano taj dan. Niko nije
19 imao više ništa od oružja.

20 P: U paragrafu 14 opisujete kako su vam rekli da morate izaći iz kuća
21 ili će vas poubijati, da su vas zatim sve okupili na jednom mjestu u selu. A

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gdje to?

2 O: To je...

3 P: Zamolit ću... Oprostite, ja sam kriv. Nastavite!

4 O: To je bilo sred sela. Bilo je nasuprot trgovini. Bila je kuća Abida
5 Osmanovića i oni su nas tu stavili uza zid, muške, i onda su izvodili jednog po
6 jednog, ubijali - šta ja znam.

7 G. HANNIS: [simultani prevod] Zamolit ću da se svedoku predoči dokazni
8 predmet 262. Dokazni predmet koji je već bio pokazan jednom drugom svjedoku.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, zamolili su Vas da
10 pričekate sa Vašim pitanjem dok ne završi odgovor.

11 G. HANNIS: [simultani prevod] Učiniću to, časnici Sude.

12 P: Gospodine Medanoviću, da li prepoznajete šta se vidi na ovoj
13 fotografiji?

14 O: Da, prepoznajem. To je kuća Abida Osmanovića - poslije, kad je
15 razrušena. Tad već nij... tad kad nas je dovelo nije bila razrušena.

16 P: A u odnosu na tu kuću, gdje su Vas ti vojni policajci bili okupili?
17 Na kojem mjestu?

18 O: Tu ispred ove razvaljene kuće, uz ovaj zid. Je l' moram... Tu smo
19 bili mi. Uz ovaj zid smo bili prislonjeti /?prislonjeni/ u grupi, jedan do
20 drugoga. U više gru... više redova smo tu stali i tu smo čekali šta će po... ta

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vojna policija da reši sa nama.

2 P: U Vašoj izjavi piše da je bilo, otprilike, četrdesetak muškaraca.
3 Koliko je još bilo žena i djece?

4 O: A bilo je i žena, i djece. Ne mogu ja cifru da re... da, otprilike,
5 možda, žene i djece je bilo 80. Nešto je bilo ras...raseljeno po inostranstvu,
6 al' bilo možda i stotinu. Ne, tu nije bilo! Jedni su bili sakriveni u jednom
7 podrumu, a bilo je možda žena i djece toliko isto. Jedni su bili sakriveni u
8 jednom drugom podrumu u selu.

9 P: U izjavi ste spomenuli da su Vaša supruga i dijete, i još neki drugi
10 ljudi bili sakriveni u tom jednom podrumu. Da li su se oni cijeli dan uspjeli
11 tamo skrivati?

12 O: Ne. Oni su bili samo to vrijeme dok je... dok je usledila komanda od
13 Marka Adamovića - citiram: "Poubijte žene i djecu, i spalite selo do temelja." -
14 i onda su to... u istom momentu su uradili to ti vojnici, i kad su odradili to u
15 istoj minuti, oni su napustili selo, dok ostatak živih tih žena i djece, što je
16 ostalo u toj grupi iza nas, nastalo je plakati i vikati. Onda su ove žene što su
17 bile u podrumu sakrivene izašle da vide šta se je to dogodilo u samom selu.

18 P: Gospodine Medanoviću, želim da se malo vratimo na nešto ranije
19 događaje prije nego što dođemo do ovog o čemu ste nam sada ispričali. Kada ste
20 vi, dakle ti 40 muškaraca i još određeni broj žena i djece, dakle kada ste vi
21 bili tamo okupljeni - u paragrafu 15 Vaše izjave kažete da su Srbi rekli da će

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vas pustiti pod uvjetom da predate određene ljude... Koje su to oni ljudi htjeli
2 da im predate kako bi onda pustili vas?

3 O: Pa, oni su tražili Hasana Medanovića i Bracu Medanovića, što im je
4 bilo poznato da su ljudi u Njemačkoj, i tražili su nešto što im ne možemo dati
5 da bi nas oslobodili - uvjet je bio.

6 P: U izjavi stoji da ste vi rekli Srbima da ti ljudi nisu tamo, da oni
7 rade u Njemačkoj. Kažete također da su Srbi to znali. Otkud su to Srbi znali?

8 O: Pa, ja mislim da taj Branko Branković, koji je bio udaljen od nas
9 svega nekih kilometar i pô, on je sâm radio sa Hasanom i... Medanovićem i Bracom
10 Medanovićem u Njemačkoj prije, na par meseci, nego što će početi rat, i on se je
11 vratio dole. On je sâm znao da su ti ljudi u Njemačkoj, al' znali su i drugi,
12 vjerovatno.

13 P: Dakle kada nisu uspjeli dobiti ili pronaći tu dvojicu ljudi, šta su
14 oni tada uradili?

15 O: Pa, onda su počeli da izvode jednoga po jednoga iz... iz stroja i da
16 ubijaju. Tu su ubili par ljudi i obično su se vadili na to: koji nisu bili prije
17 na dan-dva kad se je predavalo oružje u selu - te su izvodili i ubijali - koji
18 su bili pobjegli u šumu.

19 P: Kada su Srbi prethodno bili da traže oružje kod vas u selu? Koliko je
20 vremena proteklo između ta dva njihova dolaska?

21 O: Pa, to se sve odigralo u dva ili tri dana, od 28-oga do... do 1-oga,
22 tu negdje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi niste bili prisutni tog prvog dana, kada su došli da traže oružje.
2 Kako to da nisu Vas izdvojili zajedno sa još tim drugim muškarcima?

3 O: Pa, mene je tog momenta jedan okrenuo vojnik, policajac i izveo me,
4 ali kad me je izveo, taj je se poznavao sa mnom iz grada i on me je zaštitio, na
5 svu sreću. Nije me dao ubiti. Rekô je da sam ja bio, što, ovaj... a nisam bio. On
6 je rekô da me je on vidio kad se je predavalo oružje i tako da sam ostao živ tog
7 momenta.

8 P: Da li je to ovaj Mrki koga ste spomenuli u svojoj izjavi?

9 O: Ja, tačno taj momak me je zaštitio taj put.

10 P: Među tim Srbima koji su bili u uniformama vojne policije, recite,
11 koliki broj njih je imao maske?

12 O: Ja ne znam tačno, al' mislim da je bilo možda... možda neki broj...
13 možda 30%, mislim. Ne znam tačno, ali koji su bili nepoznati, ti nisu nosili
14 maske - koji su bili iz drugih mjesta - jer nisu imali potrebe da nose masku
15 zato što ga niko neće prepoznati, a koji su vjerovatno bili poznati iz s...
16 susjednih sela, ti su nosili maske.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mikrofon, molim Vas.

18 G. HANNIS: [simultani prevod] Izvinjavam se.

19 P: U paragrafu 16 opisujete da je niz ljudi iz Vašeg mjesta bio
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izdvojen, prebijen i zatim ubijen. Recite, koliko je muškaraca na taj način bilo
2 ubijeno prije nego što ste odvedeni?

3 O: Pa, ja mislim da je bilo oko sedam-osam. Ne... ne mogu tačno reći.

4 Znam da je bilo neki broj, sedam-osam do devet - nije više - tu u selu.

5 P: A šta se dogodilo sa ostatkom muškaraca i žena, kao i djece, koji su
6 tamo bili okupljeni za to vrijeme dok su oni bili ubijeni?

7 O: U tom momentu nasledila je komanda od Marka Adamovića da postroji nas
8 u stroj prema... na putu prema Pećima. Kad smo stali u stroj, bilo nas je možda
9 35%... 35 ljudi. Žene su odvojili na stranu. I djecu. Ja sam, lično, stajao do
10 svog oca. Nikad neću zaboraviti. On mi je rekô da se čuvam i ja sam rekô njemu
11 da se i on čuva. I onda su... nakon nekol'ko usledilo je da krenemo otale, iz
12 sela, u koloni, jedan po jedan.

13 P: To je bio posljednji put kada ste razgovarali s ocem?

14 O: Pa, nažalost, jeste.

15 P: Da li znate što se njemu dogodilo toga dana?

16 O: On je ubijen i nađen je u masovnoj grobnici.

17 P: Nakon što je vas 35 muškaraca bilo okupljeno, u izjavi stoji da su
18 vas maršem proveli do Peći. Recite, ko je bio na čelu tih srpskih vojnih
19 policajaca, barem koliko ste Vi mogli da vidite?

20 O: Kol'ko sam ja mogô zaključit, sve se je pitalo toga Marka Adamovića.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Uvijek se... o...obratanje policajaca prema njemu... uvijek je bilo: "Druže
2 kapetane, šta ćemo sledeće?", il' naređuje on, ili tako. Znam da je se njega
3 pitalo.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Medanoviću, ako želite da Vas
5 pustimo na trenutak da se priberete, slobodno recite.

6 Gospodine Hannis, možete nastaviti.

7 G. HANNIS: [simultani prevod] Zahvaljujemo časnom Sudu.

8 P: Gospodine Medanoviću, u izjavi kažete da ste Vi i ranije poznavali
9 Marka Adamovića. Šta je on bio po nacionalnosti?

10 O: On je bio Srbin.

11 P: A tko su bili ti vojnici koji su ispratili... izveli vas 35 iz sela,
12 a prema Pećima? Da li su to bili isti oni vojni policajci koje ste nam ranije
13 opisivali ili se radilo o nekoj drugoj grupi?

14 O: Je, isti su bili. Još uvijek su isti bili. Oni su nas vodili do Peći.

15 P: Dok ste izlazili iz mjesta... - u paragrafu 20 stoji da je bio ubijen
16 jedan srpski vojnik. Kažete, vjerojatno, greškom. Što Vas je navelo da
17 zaključite da se radilo, vjerojatno, o grešci?

18 O: Pa, mora da bude greška ako drugih ljudi nemaju oružje. Ko će da
19 ubije ako si jedan dan predao oružje i ako smo mi svi u grupi... stojimo... tu
20 sakupiti. Nije mogô niko da ubije nego oni jer oni su se poigravali sa naš... sa
21 nama ili su možda morali, ja mislim, radi navedenog, da bi mogli se pravdati da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 je i njihov vojnik poginuo tu. A možda im je bio neposlušan. Možda je i to!
2 Uglavnom, naš nije imô ko da ubije ako smo mi bili svi u... tu sakupiti.

3 P: Da li je Marko Adamović rekao nešto odmah nakon što je došlo do
4 ubojstva tog srpskog vojnika ili vojnog policajca?

5 O: Pa, kad se je to desilo po... sa tim vojnikom, ja nisam vidio, lično,
6 da se je to desilo, ali je Marko Adamović postao ljut prema nama i okrenuo se
7 prema selu. Bili smo udaljeni od sela oko 300 do 500 metara. Svakako, uz naredbe
8 sve imao je megafon. Dobro pamtim kad je rekao: "Naređujem sledeće:...",
9 citiram, "... spalite selo do temelja. Pobijte žene i djecu." Onda sam ostao bez
10 nade za goli život jer šta mogu očekivat ako će pobiti ženu i djecu, a šta će
11 bit sa mnom?! Neću ni ja ostat živ, vjerovatno. Mislilo sam tako.

12 P: Nakon što je Marko Adamović izdao to naređenje preko megafona,
13 recite, šta je bilo iduće šta ste Vi čuli?

14 O: Iste minute se usledio pucanj u selu. Ja mislim da je bomba bila,
15 nešta... neka eksplozija bila što su bacili u tu masu naroda, žena i djece što
16 su ostali tu u selu. I čuo se je krik, pomaganja tih ostatka naroda, što sam
17 poslije čuo da je bilo smrtnih slučajeva, puno.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Prije nego što ste produžili dalje... - u paragrafu 22 Vaše izjave
2 stoji sljedeće; kažete da je, otprilike, osam muškaraca tamo poubijano. Da li su
3 i ta tijela pronađena kasnije u masovnoj grobnici?

4 O: Da, ta su tijela pronađena, jer poslije su morali da dođu - nakon
5 deset dana - da pokupe ta tijela sa puta i odnesu u jednu masovnu grobnicu i
6 zakopali. Prisustvovali su i naši ljudi, Muslimani - dva čovjeka, tu, tri su,
7 koji sa... dovozom tih ljudi nazad u selo i usred sela napravili su jednu
8 grobnicu i tu su ih stavili.

9 P: U paragrafu 23 kažete da ste nešto kasnije niz cestu došli do jedne
10 raskrsnice i da ste tamo vidjeli izvjesnog Milana Danovića. Šta je on po
11 nacionalnosti i odakle je?

12 O: Ja mislim da se radi o Milanu Dančiću.

13 P: A šta je on po nacionalnosti i odakle je?

14 O: On je po... on je po nacionalnosti Srbin, a iz Srpskog je Prhova
15 tamo.

16 P: Da li je on bio u uniformi?

17 O: On je bio u uniformi, al' nije imao ovu vojnu policijsku uniformu kao
18 i ovi.

19 P: Koju je on uniformu imao?

20 O: Imao je ovu vojnu... vojnu uniformu, normalnu, običnu uniformu što
21 vojnik nosio.

22 P: U paragrafu 24 kažete da je, otprilike, petorica muškaraca bilo
23 ubijeno, a zatim pričate dalje o tome kako ste nastavili ići tom cestom, i u
24 paragrafu 27 opisujete kako su preostali mještani morali leći i zatim kako se

25

26

27

28

29

30

1 ponovo počelo pucati. Kažete da je nakon toga ostalo živih samo 14 osoba.

2 Recite, šta je Marko Adamović rekao nakon što je to pucanje bilo gotovo?

3 O: Pa, sjećam se da je rekô: "Ustanite, živi!" Međutim ja sam mislio da
4 su svi živi jer nisam ja bio mrtav. Nisam vidio ko je mrtav. O... u momentu kad
5 sam ustô, ostalo je mrtvih ljudi puno da leži, a nisam vjerovô da pucaju po
6 nama. Ja sam mislio da pucaju u zrak.

7 P: Koliko vas je nakon toga ostalo od onog ukupnog broja na početku od
8 35 muškaraca?

9 O: Ostalo nas je 14, mislim. 14, je l'...

10 P: U izjavi stoji da je Marko Adamović rekao da je to još previše. Da li
11 je on rekao svojim ljudima da nešto naprave u vezi s tim što vas je 14, navodno,
12 previše?

13 O: Pa, njega je... njega je to nekako začudilo. On kaže: "Uh, puno i'
14 je!" Onda je... su rekli da se po... da stanemo u stroj i onda nas je nasledilo
15 još ubijanje.

16 P: Opisali ste da su prva dvojica u stroju bili ubijeni jedan za drugim
17 i da ste Vi onda završili kao čovjek koji je bio prvi u stroju. Šta se tada
18 dogodilo?

19 O: Tada, kad su tu dvojicu izveli jednog po jednoga i ustrelili ih sa
20 pištoljem... iz... iz pištolja, ja sam sad bio u tom stroju treći, međutim ostao
21 sam prvi. I onda sam... u tom momentu sam vidio samo голу smrt, svoju, jer vidim
22 da više ne... nema života. Izvode jednog po jednog i on ostaje na zemlji... leži

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mrtav. Vidio sam smrt, svoju. Počeo sam se bio znojiti naglo jer to je teško kad
2 vidiš smrt - vrlo teško - i u momentu se okrenuo momak, vojnik, policajac i
3 prošô prema meni.

4 Prepoznao sam ga. Nije imao masku. Bio mi je kolega iz... iz, onako, iz
5 kafića, dok smo hodali. Pili smo nekad zajedno kafu ili šta... I pitô sam ga:
6 "Jesi li to ti?" On se složio i javio se da jeste. Me...međutim teško je bilo
7 raspoznat kad su oni imali te uniforme, takve, i ošišani i šta ja znam, al' ja
8 sam ga prepoznô. I on mi se javio i ja sam ga zamolio da... pitô sam ga da me
9 zaštititi i on je rekao da će me zaštititi. I on je mene prepoznô i rekao da će me
10 zaštititi. Rekao mi je da stanem u stroj, tamo, par metara i ja sam stao prvi i
11 on me je vodio dole do tog odredišta, do Peći.

12 P: To je ovaj čovjek za kog ste u izjavi rekli da mu je nadimak Sićo?

13 O: Ja. Ja znam mu samo nadimak Sićo. Ne znam mu ime i prezime.

14 P: Dakle nakon što su ova dvojica koja su bili ispred Vas ubijeni,
15 ostalo vas je 12. Recite, šta se dogodilo nakon toga?

16 O: Pa, rekli su nam da stanemo u stroj - u stroju sam ja bio prvi - i
17 rekli su mu... Marko Adamović je rekao da stanu, da ne... da ne troše municiju
18 od pištolja džabe. Trebaće im municija za nešto drugo. To nas je i obradovalo da
19 ne troše municiju. Stali smo u stroj. Ja sam bio prvi i ovi' 11 je za mnom stalo

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i nastavili smo put prema Pećima, prema... što je bilo na je... već na ulazu,
2 aman, Pećine, jedan kilometar, al' su Peći vel'ke. Oko tri-četiri kilometra smo
3 morali ići još.

4 P: U Vašoj izjavi, u paragrafu 29, gospodine Medanoviću, kažete da, kada
5 ste stigli u Peći, da su se pojavili neki mještani Srbi koji su vas počeli tući,
6 i Vas, i druge Vaše mještane. Da li među ovima koji su vas tukli, da li je bilo
7 i žena, i djece?

8 O: Da, oni su izlazili iz kuća i vikali: "Dajete jednoga nama da ga
9 zakoljemo!", ili: "Dajte...", ovako, i onda su tukli. Nisu dozvolili policajci
10 da daju nekoga, ali kol'ko su mogli stizat kolonu, tol'ko su im ovi svih
11 ohrabljivljali /sic/ u toj tuči, jer i oni sami su nas tukli i onda nije smetalo
12 da i mještani tuču /sic/.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, samo da jednu
14 praktičnu stvar riješimo. Gospodo Loukas, ja sam zamolio tajnicu, o obzirom da
15 je rečeno da se svjedok mora vratiti sutra, a da je gospodin Hannis rekao da će
16 možda biti neophodno da ga se onda ponovo pozove ako se sve ne završi, zamolio
17 sam tajnicu da mi kaže da li imamo vremena na raspolaganju danas poslije podne.
18 Ali prije toga mi je potrebno da saznam koliko će vam vremena biti potrebno za
19 unakrsno ispitivanje. Gospodine Hannis, Vi smatrate da ćete moći završiti do
20 prve pauze?

21 G. HANNIS: [simultani prevod] Ja sam na šestoj od mojih osam strana
22 zabilješki, tako da sam gotovo završio sa tri četvrtine.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A, u redu! To znači da postoji šansa da
24
25
26
27
28
29
30

1 biste mogli završiti do sljedeće pauze.

2 A Vi, gospođo Loukas, mislite li da biste za preostalo vrijeme mogli
3 završiti sa unakrsnim ispitivanjem?

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ne sumnjam.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo nastaviti s radom.
6 Zamolit ću tajnicu da prestane sa tim svojim ispitivanjem vezanim za danas
7 poslije podne.

8 G. HANNIS: [simultani prevod] Zahvaljujem časnom Sudu.

9 P: Vi ste u paragrafu 29 spomenuli da ste od Siće tražili da Vas ubije u
10 tom trenutku? Zbog čega ste to tražili?

11 O: Pa, dok me u putu do tu, dok me je jedan tukô, natjerô me da skinem
12 jaknu i sve do hlača, osim hlača. Tukô me po golom tijelu, po leđima. Molio sam
13 i toga da me ubije, međutim i taj mi je rekô da je skup metak za mene, da će on
14 mene objesiti. Toga sam se plašio, da će me objesiti. Radije bi da poginem od
15 metka jer to je lakše.

16 G. HANNIS: [simultani prevod] Zamolit ću da se sljedećoj fotografiji
17 dodijeli broj dokaznog predmeta i da se onda fotografija pokaže svjedoku.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim tajnicu...

19 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva
20 311.

21 G. HANNIS: [simultani prevod]

22 P: Gdje, na koju lokaciju u Pećima su vas odveli, u koji dio sela?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, nas su odveli tačno ovde pred ovu zgradu, možda na pet il' deset
2 metara od zgrade.

3 P: A šta je ta zgrada ili šta je bila u to vreme?

4 O: Ta zgrada je imala trgovinu, imala poštu, neki dom. Vrlo malo sam ja
5 tu puta dolazio jer je bilo to udaljeno, al' znam da je bila pošta, trgovina i
6 bila je tamo - iza još zgrade se ne vidi - bila je osnovna škola do tri-četiri
7 razreda, ne znam, al' se, kažem, zgrada ne vidi ovde.

8 P: U izjavi stoji da su Vas tu prebili. Ko Vas je tukao dok ste tamo
9 bili?

10 O: Preko puta bila je - tamo iza ove šume - bio je jedan srpski kafić.
11 Otuda su došli... rezervisti. Mada mi je Sićo u putu rekô da... da će nas
12 predati rezervistima, a da oni idu na spavanje i odmaranje. Otuda su oni došli i
13 oni su nas tukli.

14 P: Rekli ste da je jedan od vas dvanaestorice koji ste preživeli tada
15 stradao. To je bio Sulejman Medanović. Je li on Vaš rođak? Je li Vam u rodu
16 nešto?

17 O: Da, tačno da je u rodu mi je. Rod mi je.

18 P: Ko je stražario? Ko je čuvao vas preostalih preživelih jedanaest
19 seljana te večeri?

20 O: Čuvala nas je ta rezerva, a poznali smo nekoga još: Obrad Ribić, bio
21 je... on je bio vozač u Ključu. Međutim da sam i ja vozio kamion, poznao sam
22 ga lično u...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Koje je on nacionalnosti bio?

2 O: Srbin.

3 P: U paragrafu 33 izjave kažete da su vas narednog dana poveli u osnovnu
4 školu u Ključu. Koliko dugo ste tamo ostali, otprilike?

5 O: Tamo smo ostali do... do pred noć. Ostali smo oko sedam-osam sati,
6 ukupno.

7 P: A ko je stražario u osnovnoj školi?

8 O: Ja mislim, policija, rezervna policija... policija. Meni je bilo već
9 teško vidjeti ikoga u... od Peći. Kad smo tude noćili, više ja nisam mogao
10 vidjeti na svoje oči. Oči su mi bile zatvorite /?zatvorene/. Nikog više nisam
11 vidio. Taj mrtvi Sujelman Medanović, šta je ostô tu da leži mrtav, ja ga nisam
12 lično vidio, mada smo bili pola dana tude u... tu u Pećima. Ja ga nisam mogao
13 svojim o... Svoje oči nisam mogô otvoriti od udaraca. Bila mi je zatečena glava
14 i sve ost... sve moje lice. Tada nisam vidio narednih tri dana, možda... dva-tri
15 dana, dobri', pa onda sam progledô. Od... do... stavljô sam obloge od vode i
16 tako. Jedino mi to bilo...

17 P: U paragrafu 33 izjave stoji da je jedan policajac po imenu /u
18 engleskom traskriptu: "Tode"/ Gajić ušao u učionicu i počeo da razgovara sa
19 Vama, i da je Čazim Medanović počeo da priča Gajiću o tome šta se desilo u selu.
20 Da li se Vi sećate, otprilike i ukratko, šta je Čazim Gajiću o tome rekao?

21 O: Pa, sjećam se dobro kako je to bilo. Čazim je naivno po... požurio da
22 ispriča tome Gajiću kako se je nama desilo čudo, a da Gajić kao ne zna ništa od
23 toga. I kad se on ispričavao sve o tome da... kako se je nama desilo, kako su
24 pobijeni ljudi, kako je s... uništito /?uništeno/ selo i sve to tako, šta nam

25

26

27

28

29

30

1 uradiše, a Gajić je u to vrijeme sve odobravô, klimô glavom, i ispitivao njega,
2 i hladno posmatrao to, a ovaj se žalio njemu. I onda je usledilo od Gajića
3 reakcija da nismo trebali ni postojati više, da se zbrišemo sa mape i - šta ja
4 znam - još neki' riječi.

5 P: U izjavi stoji da ste izjavili da je on rekô da Prhovo treba da bude
6 izbrisano sa mape. Je li Vam on rekao i zbog čega to treba da bude učinjeno?

7 O: Ne, on nije rekao zbog čega treba, nego samo da s... da s... po
8 njihovom, da treba da ne postoji to selo i da ni na mapi ne postoji više, da se
9 uništi. Tako je doslovno rečeno.

10 P: U paragrafu 34, gospodine Medanoviću, stoji da ste izjavili da je
11 među vama jedanaestoricom koji ste preživeli bio i jedan šesnaestogodišnjak koji
12 je pušten na slobodu, a da su vas desetoricu koji ste tu ostali povelili u školu u
13 Sitnicu, gde ste bili zatočeni zajedno sa još 300 muškaraca. Ko je držao stražu
14 u školi u Sitnici?

15 O: Držala je rezervna policija tu stražu - policija, jednostavno - i
16 bilo je i rezervne policije, te, jer su oni bili aktivni tada, obučeni u... u
17 uniformu da potpomažu ovoj policiji, drugoj.

18 P: Jeste li među tim rezervnim policajcima prepoznali nekoga među tima
19 koji su stražarili u osnovnoj školi?

20 O: Da, jesam. Taj me je... jedan me je... jednim sam imao kontakt
21 policajcom. On je prije radio u Humićima u trgovini, i njega sam prepoznô, i on
22 se javio, i on mi je pomogô - donio mi sendvič, jer sam bio stvarno ubijen. Bilo
23 mu je, kao, žao... kao.

24 P: Koje je on nacionalnosti bio?

25 O: Logično Srbin da je bio.

26

27

28

29

30

1 P: A koje su nacionalnosti bili tih 300 muškaraca koji su tamo bili
2 zatočeni?

3 O: Tih 300 muškaraca, ja mislim da nije bilo ni Hrvata tu, da su bili
4 svi Muslimani.

5 P: Vas deseterica ste bili iz Prhova. A znate li odakle su bili ostali?

6 O: Pa, ostali su bili iz okolnih sela, tu, mjesta Ključa, kao na primer
7 Krasulje, Plamenice. Neke smo ljude poznavali, neke nismo, i tako.

8 P: U paragrafu 35 stoji da ste 5. juna odvedeni u Manjaču, da su vas,
9 zapravo, prisilili da do tamo hodate. Recite nam sada, među tih 300 koji su bili
10 u školi u Sitnici - koliko vas je odvedeno u Manjaču tog dana?

11 O: Svi smo odvedeni gore, svi' 300. O... ta je sala ostala prazna. Sve
12 je ostalo povelu gore.

13 P: A ko je držao stražu? Ko vam je bio u pratnji dok ste vi išli za
14 Manjaču?

15 O: Pa, bila je policija... ta rezervna policija, naoružata, je bila i
16 oni su nas pratili do gore.

17 G. HANNIS: [simultani prevod] Zamoliću da sada svedoku bude pokazan
18 dokazni predmet 264, koji je već uveden u spis.

19 P: Gospodine Medanoviću, čini mi se da ste Vi ovaj dokument već videli
20 dok ste se pripremali za današnje svedočenje. To je, zapravo, spisak pojedinih
21 ljudi koji su bili zarobljeni ili ubijeni u Prhovu. Moliću Vas da pogledate ime
22 osobe broj 3 na tom spisku i da nam kažete ko je to.

23 O: To sam ja, Medanović Azim, sin Ahme.

24 P: U tom dokumentu stoji da ste Vi tog dana imali bombe. Jeste li ih
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 imali?

2 O: Ja nisam imao ništa.

3 P: Niste imali nikakvo oružje?

4 O: Apsolutno ništa. A u ovoj napomeni su pomenuta imena ljudi za koje se
5 kaže da "su poginuli u borbi sa pripadnicima Armije i milicije". Recite nam sada
6 - Vi ste juče pogledali ova imena i rekli ste da su neki od tih ljudi koji su
7 ovde popisali kao poginuli, zapravo, živi - možete li sudijama reći ko su ti
8 ljudi?

9 P: Mene je jučer izrevoltiralo ovaj spisak ljudi, da su poginuli od... -
10 što su Srbi izdali iz Ključa - poginuli ljudi u borbama. A gdje su žene i djeca
11 koja su isto iskopani iz grobnice, ako je to bila borba i ako je to bio otpor
12 neki? Kako su to mudro sakrili, tu... ta... tu ženu i djecu?! Al' ja mogu
13 odgovorit koji su pobijeni, koji nisu, ovde, al' se samo pitam zašto nisu
14 prikazali sve poginule.

15 P: Da, to mi je jasno. Dobro sam razumeo to što ste rekli. A recite nam,
16 među ovim imenima, ko je ta osoba koja je još uvek u životu?

17 O: A u životu je Medanović Ćazim, Medanović Sulejman, Medanović - ja -
18 Azim, tu sam...

19 P: Samo trenutak! Samo trenutak! Na vrhu stranice su ljudi koji su
20 popisani kao ljudi koji su uhvaćeni, zarobljeni, ali na dnu, dole u napomeni
21 stoje imena ljudi za koje se kaže da su ubijeni, da su poginuli. Recite nam, da
22 li među tim imenima ima neko ko je još uvek živ?

23 O: Ne, ali ima: Jusić Amir, sin od Latifa. Taj je sad u Londonu. Taj je

24

25

26

27

28

29

30

1 živ. Taj je bio na Manjači s nama, doveden naknadno nad nas deset. Kad smo
2 dovedeni, on je doveden posle.

3 P: Samo trenutak! Dakle Vi ste izjavili da je Vaš otac ubijen tog dana.
4 Da li se njegovo ime nalazi na spisku ubijenih?

5 O: Ne, nažalost, ne. Ja sam juče to gledô, taj spisak i to me nešto
6 pogodilo, da ga nema na ovome spisku. Možda još i drugi' nema, ali ja ne mogu
7 sad da... da komentiram kojih jer mi je to vrlo teško sad da znam iz cijelog
8 mjesta koga ima, koga nema.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, vidim da gledate na
10 sat. Recite nam sada, koliko Vam još treba vremena? Ako imamo nameru da završimo
11 danas i ako Vi imate u vidu da je vreme podeljeno na dva puta 70 minuta, i ako
12 imate više pitanja, onda možda vreme koje će preostati kasnije neće biti
13 dovoljno za gospođu Loukas. U isto vreme, s obzirom da se radi o svedoku 89(F),
14 onda se u tom slučaju ono pravilo 60% ne primenjuje vrlo strogo.

15 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, časni Sude. Mislim da mi treba još
16 negde 15 do 20 minuta.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali to nam stvara probleme.

18 Izvolite, gospođo Loukas.

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, pa, znate šta? Možda bismo
20 mogli da napravimo pauzu sada.

21 Ja ću nakratko porazgovarati sa gospodinom Krajišnikom i onda može da se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nastavi sa glavnim ispitivanjem, zato što, kao što sam već ranije rekla, nema
2 sumnje da ce unakrsno ispitivanje biti završeno danas.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Znači da ćemo napraviti pauzu
4 od, otprilike, 25 minuta, do 13.00h. Onda Vama, gospodine Hannis, ostaje da
5 radite još deset minuta do jedan, a onda ćete Vi, gospođo Loukas, u preostalih
6 55 minuta završiti sa ispitivanjem. Je li tako, gospođo Loukas?

7 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Bez ikakve sumnje. Možda bi bilo dobro da
8 pauza bude samo malo duža zato što imam nameru da porazgovaram sa gospodinom
9 Krajišnikom.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je onda u redu 20 do jedan ili 15
11 do 13h?

12 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] 15 do 13h.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

14 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

15 ... Početak pauze u 12.17h

16 ... Sednica nastavljena u 12.57h

17 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće se želi ispričati zbog kasnijeg
19 početka s radom, međutim to je bilo zbog mogućnosti da donesemo dvije usmene
20 odluke koje trebamo pročitati danas u sudnici.

21 Molim da se uvede svjedok.

22 Gospodine Medanoviću, izvolite sjesti.

23 SVEDOK: Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, možete nastaviti.

2 G. HANNIS: [simultani prevod] Zahvaljujem.

3 P: Gospodine Medanoviću, želim Vam postaviti još nekoliko pitanja o onom
4 spisku. Među ljudima iz Prhova koji su navedeni da su tog dana ubijeni, da li
5 znate sa sigurnošću da su ti ljudi koji su tamo navedeni stvarno i poubijani tog
6 dana?

7 O: Pa, znamo, zato što s... se svi ti ljudi, navedeni, što su poubijati
8 /?poubijani/, nađeni su u masovnoj grobnici nasred sela i ti su ekshumirati
9 /?ekshumirani/ i uvedeni u neke knjige, da su poubijati - registrovani, hoću
10 reći.

11 P: Gospodine Medanoviću, da li je bilo ko od ljudi koji su navedeni na
12 spisku kao zarobljeni tog dana, da li je bilo ko od vas ili od ovih ljudi koji
13 su navedeni kao poubijani, da li je, zapravo, bio uključen u borbena dejstva
14 toga dana?

15 O: Pa, nije niko bio uključen u dejstva ako... dokaz je sâm da smo
16 oružje predali prije jedno dva dana - tri. Niko nije pucao ni s čim i nikakve
17 borbe se vodile tu nisu. Na samom ulasku ti... te policije bilo je: "Ruke iza
18 vrata i gledaj dole!", i nije bilo više nikakvih dejstava i nikakvih ubistava...
19 nikakvih dejstava od... od... od nas... reakcija.

20 Mi smo odma stali u stroj i tu smo i ostali gdje smo i bili.

21 P: Hvala. Više nam neće trebati taj dokument.

22 Želim Vam sada postaviti pitanje vezano za Vaš boravak u Manjači. Vi u
23 paragrafu 36 svoje izjave kažete da Vas lično nisu ispitivali, ali da neke druge
24 ljude jesu. Da li znate je li neko od Vaših mještana iz Prhova bio ispitivan
25 tamo?

26 O: Da, jeste. Bio je ispitivat /?ispitivan/ iz Prhova Medanović Ćazim.
27 Ispitivao ga je Tode Gajić iz Ključa, taj isti šta nas je ispitivao i u školi,

28
29
30

1 kao. To sam čuo od njega kad ga je odvela policija u Manjači i kad ga je vratila
2 nazad u logor.

3 P: U izjavi ste rekli da ste u Manjači ostali do 16. decembra 1992.
4 Tokom tog vremena da li su Vas optužili za neki zločin? Da li su Vas izveli pred
5 sud?

6 O: Nije me niko izveo ni pred sud nit me je ko optuživao. Samo su me
7 zatvorili i tu su me držali.

8 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, zamoliću da se svjedoku
9 predoči posljednji dokazni predmet, jedna fotografija.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolit ću poslužiteljicu da nam
11 pomogne.

12 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva
13 P312.

14 G. HANNIS: [simultani prevod]

15 P: Gospodine Medanoviću, da li vidite ovu fotografiju koja je na ekranu
16 pred Vama?

17 O: Da, vidim.

18 P: Da li znate gdje je ta fotografija snimljena?

19 O: Da, znam.

20 P: Gdje je to?

21 O: Gledam... to je na Manjači. Čak poznajem neke ljude tu, iz susjednih
22 sela.

23 P: Iz kojih susjednih sela su ti ljudi koje poznajete?

24 O: Poznajem ovu dvojicu: to je drugi po redu, treći po redu...

25 P: Kad se gleda s koje strane fotografije?

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bi bilo bolje da stavimo
2 fotografiju samo na grafoskop, pa da onda, kada svjedok pokazuje na osobe...

3 Gospodine Medanoviću, ako budete pokazivali, onda pokazujte tamo sa
4 strane na ovom grafoskopu.

5 SVEDOK: Poznajem ovoga momk... čovjeka. Poznajem ovog čovjeka. Ovoga ne
6 poznajem. Ovoga poznajem iza ovoga i ne mogu više da prepoznam dalje ljudi. Ovu
7 trojicu prepoznajem: prvi, drugi i četvrti.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Medanoviću, mislim da ste,
9 zapravo, pokazali drugu, treću i petu osobu u redu. Je li tako?

10 SVEDOK: Da, drugu, treću i petu.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Tako! Sad je to ispravljeno. Možete
12 nastaviti, gospodine Hannis.

13 G. HANNIS: [simultani prevod]

14 P: Da li ste i rekli iz kojeg su sela ili...?

15 O: Da, ovaj prvi... ovaj drugi i treći su iz sela Plamenica, što je bilo
16 udaljeno od nas oko tri do četiri kilometra, a ovaj peti čovjek je iz sela
17 Krasulja. On je... on je nekako bio svezan sa srodstvom, nekim, od žene u

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Prhovu i često je dolazio u moje selo. Njega poznajem lično.

2 P: Radi zapisnika, gospodine Medanoviću, kod nas je selo ispalo da se
3 zove Puminica. Možete li nam jasnije reći kako se zvalo ovo selo iz kog su ova
4 prva dvojica došli?

5 O: Plamenice se zove to selo - Plamenice.

6 P: Hvala Vam.

7 G. HANNIS: [simultani prevod] Ova fotografija mi više neće trebati.

8 P: I za kraj, gospodine Medanoviću, Vi nam u svojoj izjavi kažete da su
9 Vas pustili u decembru 1992. godine. Kada ste se pripremali za Vaš iskaz danas,
10 mi smo sastavili jedan dodatni list papira u kojem su navedene dvije stvari koje
11 niste naveli u izjavi. Jedna od tih stvari je da ste morali da ispunite neke
12 dokumente prije nego što su Vam dozvolili da odete iz Manjače. Možete li reći
13 Vijeću o čemu se radilo?

14 P: Pa, ja samo znam da smo mi morali, da bi napustili Manjaču, da smo
15 morali se potpisati. Ukratko nam je objašnjeno, a čitali nismo i... čitati nismo
16 imali vremena nit' nam je dozvoljeno bilo. Uglavnom, morali smo potpis dat da bi
17 otišli iz Manjače, što je svako rado uradio. Niko nije gledao ni šta piše, ni
18 nit' ga je interesovalo. Samo je bilo bitno otići sve i jednome zarobljeniku.

19 P: Da li se sjećate bilo čega iz tog dokumenta? Na šta ste to Vi
20 pristali kad ste to potpisivali?

21 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja bih uložila prigovor. Ovdje se
22 postavlja sugestivno pitanje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HANNIS: [simultani prevod] Ja bih zamolio da se ove dodatne
2 informacije označe kao dokazni predmet.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja mislim da je to dio paketa 89(F).

4 G. HANNIS: [simultani prevod] Mislim da nije bilo uključeno.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, nije uključeno. Gospodine Hannis,
6 da probamo prvo riješiti ovo.

7 Gospodine Medanoviću, da li se uopće sjećate šta je bilo u tom dokumentu
8 koji ste potpisali?

9 SVEDOK: Ne, ne sjećam se šta je bilo. Samo sam čuo od ljudi koji s... je
10 bilo veliki broj gore na Manjači što su morali potpisati i, kako te riječi,
11 glasine kruže, da se kao odričeš svoga imanja ili nekretnina, nekih, da bi
12 napustio tu zemlju i da se nećeš nikad vratiti u tu zemlju. To je uslov da bi te
13 pustili da bi na... sa Manjače, da se nećeš vratiti da bi se borio opet za tu
14 zemlju ili nešto drugo, da ideš u treće zemlje. Tako je bio, otprilike... Potpis
15 se je morô dati. Međutim to je bilo i dogovorito, vjerovatno, sa Crvenim križom
16 i tako su ljudi otišli u treće zemlje, redom svi... masovno.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači Vi niste imali priliku da
18 pročitate dokument prije nego što ste ga potpisali?

19 SVEDOK: Nika... ništa ti to nisam... nit se je bilo... nit se je imalo
20 vremena to čitati. To je ispotpisivalo na hiljade ljudi za pola sata. Staneš u
21 red, potpis, i ideš dalje.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da bih Vas sasvim dobro razumio, Vi ste
2 ove glasine što ste nam sad spomenuli, Vi ste to čuli prije nego što ste
3 potpisali ili kasnije?

4 SVEDOK: Ja mislim da se je to čulo prije, ali to nama nije ništa
5 značilo, te... što mi potpisujemo. Nijednome čovjeku to ništa nije značilo. Samo
6 je značilo da izađeš živ otalen i da napustiš tu zemlju. Nema veze ko... šta on
7 zahtijeva, da l' potpis zahtjeva, da l' /nerazgovetno/. Šta god da zahtjeva, ti,
8 jednostavno, daješ, samo da ideš. Nije nas to puno zanimalo i zamaralo šta
9 potpisujemo jer bila je borba za goli život, a borba za gal...goli život je
10 nešto najvažnije čovjeku... da bi otišô otale da spasiš goli život, a nema veze
11 šta potpisuješ. Apsolutno nam nije bilo bitno šta potpisujemo, ni meni, ni
12 ostalima, drugima.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čak ni ako to znači da ste morali
14 odustati od onog što posjedujete i ako ste morali obećati da ćete za stalno
15 otići u neku treću zemlju? Da li sam Vas dobro razumio?

16 SVEDOK: Pa, to su većinom i uradili svi ostali, i napustili su to, i
17 otišli su u treću zemlju. Crveni križ je stajao na raspolaganju. Karlovac i...
18 se došlo se u Hrvatsku, biralo se zemlje, zemlje su prihvatale ljude smišljeno,
19 kako je bilo dogovoreno, i ljudi su odilazili u treće zemlje, koji su završili
20 preko okeana i šta ja znam, i još nisu možda ni... ni danas, poslije 11 godina,
21 nisu još zavirili u tu zemlju. Još nisu došli neki.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Vi nam sad pričate šta se s tim
23 ljudima dogodilo, međutim ono što sam ja htio od Vas čuti je bilo: da ste Vi

24

25

26

27

28

29

30

1 pročitali taj dokument i da ste vidjeli da u njemu piše da izjavljujete da
2 predajete svu svoju imovinu i da odlazite zauvijek iz svoje zemlje, dakle da ste
3 takav sadržaj pročitali, Vi biste potpisali bez obzira na to, zar ne?

4 SVEDOK: Bez obzira! Svako od nas bi potpisô to, ne samo ja! Šta stoji,
5 stoji, potpisô bi samo da ide se iz tog pakla.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Hannis.

7 G. HANNIS: [simultani prevod] Zahvaljujem, ali ja nemam više pitanja.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, da li je Obrana spremna
9 da izvrši unakrsno ispitivanje?

10 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Jesmo, časni Sude.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Medanoviću, sada će Vam
12 pitanja postavljati gospođa Loukas. Ona je zastupnik Odbrane.

13 Unakrsno ispituje gđa Loukas:

14 [Gđa branilac ispituje putem prevodioca]

15 P: Dobar dan, gospodine Medanoviću.

16 O: Dobar dan, gospođo Loukas.

17 P: Ja nemam puno pitanja za Vas, tako da Vas želim samo pitati o Vašim
18 saznanjima koji su vezani za jako precizne neke događaje. Nadam se da me
19 razumijete.

20 O: Ja što znam, ja ću Vam odgovarat.

21 P: Da li ste Vi znali da li je gospodin Omer Filipović imao nadzor nad
22 naoružanim Muslimanima u općini Ključ?

23 O: Omer Filipović bio je moj profesor u školi, a bio je predsjedavajući
24
25
26
27
28
29
30

1 SDA-a, stranke. Omer Filipović je bio... bio je kao neki predsjednik. Znao sam
2 to.

3 P: Da, ali da li znate da li je on bio na čelu naoružanih Muslimana?

4 O: Da, znao sam da je na čelu, on, Muslimana, ali ne toliko naoružani'
5 Muslimana, kako Vi kažete.

6 P: Dakle Vi nemate saznanja da je on bio na čelu Zelenih beretki?

7 O: Ja, kol'ko sam bio u... u tom Ključu, ja nijedne Zelene beretke vidio
8 nisam. Ne znam šta Vam je to.

9 P: U redu. Da li znate da li je gospodin Filipović bio na čelu
10 Teritorijalne obrane?

11 O: Ne, ni...nisam upoznat s tim. Znao sam da je bio predsjednik neki
12 SDA-a, nešto tako.

13 P: Da li ste znali da je oko 27. maja 1992. godine... da su Zelene
14 beretke bile blokirale regionalnu cestu koja je spajala Ključ i Sanski Most, i
15 to u mjestu Krasulje?

16 O: Čuo sam za taj incident nakon nekol'ko dana, al' nisam znao ko je i
17 šta je bio. Šta je... šta je svrha bila tog incidenta, nisam znao.

18 P: Da li ste znali za to da je gospodin Stojković Dušan, koji je bio
19 pomoćnik komandanta policijske stanice u Ključu, otprilike u to vrijeme poginuo?

20 O: I za to sam čuo isto, da je to bilo, da..., od drugih ljudi.

21 P: Da li ste bili upoznati s tim jesu li Muslimani bili uključeni u taj
22 incident ili ne?

23 O: Da, čuo sam. Normalno da su bili uključeni u taj incident jer u to
24
25
26
27
28
29
30

1 vreme, kako ste napomenuli - 27.08., tad je bila uzburkana situacija u gradu i
2 nije mogao Musliman čovjek da prođe kroz srpsku teritoriju, što je bilo
3 nedozvoljeno i tome Srbinu, zamjeniku komandira, kako Vi kažete, iz Ključa da
4 prođe kroz selo Krasulje, koje je etnički bio čisto, ja mislim, muslimanski. I
5 oni mu su, vjerovatno, zabranili prolaz i zato je incident ispô.

6 P: Mislim da ste u odgovoru rekli 27. augusta. Tako barem piše u
7 zapisniku, a pretpostavljam da se, zapravo, radi o 27. maju, da ste htjeli...

8 O: Maju, maju, maju.

9 P: Da li ste znali za jedan napad koji su izvršili Muslimani na grupu
10 pripadnika JNA-a koji su se povlačili iz Hrvatske i dolazili na područje Bosne i
11 Hercegovine gdje ste Vi bili, drugim riječima, u općinu Ključ?

12 O: To nisam znao nikada.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Nemamo više pitanja, časni Sude.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospođo Loukas.

15 Ima li potrebe za dodatnim ispitivanjem?

16 G. HANNIS: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudac El Mahdi ima nekoliko pitanja za
18 Vas.

19 Ispituje Sudsko veće:

20 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Gospodine svjedoče, želim samo da mi
21 nešto na brzinu razjasnite. Rekli ste da su ti ljudi koji su bili u Vašem selu
22 bili u uniformama vojnih policajaca i da su neki imali maske. Rekli ste također

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da su te maske nosili jer su se bojali da biste ih Vi mogli prepoznati. Recite,
2 kako ste došli do tog zaključka?

3 SVEDOK: To je samo moje mišljenje, a ja ne tvrdim da su to... da je to
4 tačno, da..., ali ja pretpostavljam da su nosili maske radi prepoznavanja. Zašto
5 bi čovjek nosio masku ako te neće niko prepoznati? A mislim da su zbog toga što
6 su bili obližnji ljudi iz susjednih sela. Ja ne tvrdim da su bili, al' su nosili
7 maske radi prepoznavanja. Zašto su nosili, ja ne znam.

8 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Jesu li svi oni imali uniforme vojne
9 policije?

10 SVEDOK: Jesu. I što su nas vodili, svi su imali voj... uniforme vojne
11 policije.

12 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Također ste spominjali određeni broj
13 rezervista. Da li su oni bili pozvani u rezervu samo za tu specijalnu situaciju
14 ili su oni već bili ranije regrutirani?

15 SVEDOK: To Vam ja ne mogu objasniti. To je njihovo... /glasovi se
16 preklapaju/.

17 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] To su bili ljudi koje Vi niste
18 poznavali. Da li sam dobro shvatio?

19 SVEDOK: Da, kol'ko sam poznao ljude, ja sam ih naveo u svom izvještaju
20 - koga sam raspoznavô, koga nisam - a koji su ljudi bili kako obučeni, ja ne
21 mogu, ovaj... da tvrdim zašto su oni bili obučeni tako. Ja Vam to ne mogu
22 objasniti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] U redu. Vi ste na primjer
2 identificirali izvjesnog Siću.

3 SVEDOK: Jesam.

4 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Vi ste njega poznavali. On je bio u
5 toj uniformi rezervista, je li tako?

6 SVEDOK: Ne, on je bio u uniformi vojni policajac.

7 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Dakle možete li nam reći kako su
8 točno bili obučeni? U kakvim uniformama su bili ti rezervisti? Dakle po čemu ste
9 mogli ih prepoznati?

10 SVEDOK: Vojni policajac se razlikuje u Bosni i Hercegovini, ili bivšoj
11 Jugoslaviji se razlikuje što vojni policajac nosi bijeli opasač, bijele oprtače,
12 bijele afišeklija za pištolj i te neke detalje, dok to obični vojnik ne nosi.
13 Tuđ je bila razlika vojna policija i rezervista, redovni po... voj... vojnik.

14 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Zahvaljujem Vam, gospodine svjedoče
15 i zahvaljujem predsjedavajućem.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Medanoviću, dozvolite da se
17 prvo obratim stranama i da vidim da li ima potrebe za dodatnim pitanjima nakon
18 ovih pitanja suca El Mahdija.

19 G. HANNIS: [simultani prevod] Mi ne moramo /kako je prevedeno/.

20 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ni mi.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Medanoviću, ovime je završeno
22 Vaše svjedočenje pred Sudom pošto više nemamo pitanja za Vas. Vijeće Vam se želi
23 zahvaliti na tome što ste prešli daleki put iz svoje zemlje i došli ovamo.
24 Dobro, možda to nije baš tako daleko - sad sam se sjetio.

25 Ali, u svakom slučaju, Vijeće je svjesno bilo da su pitanja koja su Vam
26
27
28
29
30

1 bila postavljena i odgovori koje ste morali davati, da se to ticalo jednog
2 razdoblja u Vašem životu koje, nema sumnje, kod Vas izaziva snažne emocije.
3 Zahvaljujemo Vam se. Dakle, iako sam pogriješio malo prije kad sam rekao da ste
4 morali daleko putovati - niste, ali ipak Vam se zahvaljujem što ste došli.

5 Zamolit ću sad poslužiteljicu da izvede svjedoka iz sudnice.

6 SVEDOK: I ja se Va... i ja se Vama zahvaljujem, i to sam rado uradio na
7 odziv. Hvala.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

9 [Svedok se povlači]

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Preostalo nam je još 20 minuta. Jedna od
11 usmenih odluka koje smo pripremili je spremna da je pročitamo, ali ako nam date
12 još deset minuta, moći ćemo završiti i drugu, tako da zadnjih deset minuta
13 možemo provesti čitajući te dvije odluke. Jedna se tiče izdavanja potvrde, a
14 druga videoveze.

15 Zamolit ćemo strane da ostanu tu i budu spremne. Mi ćemo se vratiti za
16 deset minuta.

17 ... Početak pauze u 13.27h

18 ... Sednica nastavljena u 13.42h

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20 Izvolite sestti.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretresno veće će sada izneti dve
22 odluke. Te su odluke dostavljene prevodilačkim kabinama, čak i uz te dodatke
23 koje sam ja dopisao rukom. To možda neće biti lako za čitanje, ali će
24 prevodiocima možda bar onaj odštampani deo teksta biti od pomoći.

25 Kao prvo, počecu sa odlukom u pogledu unakrsnog ispitivanja svedoka

26

27

28

29

30

1 Bišćevića putem video-konferencijske veze.

2 Riječ je o odluci u skladu sa pravilom 71bis Pravilnika. Želim istaknuti
3 da je pravilo 71bis bilo dodato Pravilniku 17. novembra 1999. godine. Ova odluka
4 bavi se podneskom Tužilaštva od 16. septembra 2004., na koju je Obrana dala
5 odgovor 30. septembra.

6 Pravilo 71 navodi - ja sada citiram: "Kada je u interesu pravda da se to
7 učini, Pretresno vijeće može naložiti da se usmeno svjedočenje sasluša putem
8 videokonferencije."

9 Prema praksi Međunarodnog suda iskaz preko videoveze nije manje pouzdan
10 od iskaza svjedoka koji je prisutan u sudnici. Videoveza i takav iskaz se ne
11 ometa pravo optuženog da se direktno suoči sa svjedokom. Važno je napomenuti da
12 je to načelo bilo nešto čega su se držali u slučajevima koji su prethodili
13 pojavi pravila 71bis, naprimjer u predmetu *Delalić i drugi* od 28. maja 1997.,
14 kao i u predmetima u kojima su odluke donošene nakon uvođenja tog pravila,
15 naprimjer u predmetu *Hadžihasanović i Kubur*, odluka od 11. marta 2004.

16 Činjenica da iskaz putem videoveze ne krši član 21, 4(e) Statuta je
17 nešto što je odavno prihvaćeno. Kao što je predsjedavajući sudac u predmetu
18 *Brdanin, Agius*, rekao 29. augusta 2003., nema bitne razlike između postupka
19 prema svjedoku kada ga se unakrsno ispituje putem videoveze nakon unakrsnog /u
20 engleskom transkriptu: "glavnog"/ ispitivanja i onog kada je svjedok fizički
21 prisutan. Ovo Pretresno vijeće ne dijeli stav Pretresnog vijeća u predmetu
22 *Tadić*, koje je bilo izrečeno prije prihvaćanja ovog pravila o svjedočenju

23

24

25

26

27

28

29

30

1 putem videoveze, da je dokazna vrijednost iskaza putem videoveze nešto što nema
2 istu težinu - želim dodati, sama po sebi - kao iskaz koji se daje direktno u
3 sudnici.

4 Vijeće smatra da nema bitne štete koja bi se nanosila Obrani tokom
5 unakrsnog ispitivanja svjedoka, gospodina Bišćevića putem videoveze. Dakle
6 drugim riječima, nema prednosti koju Tužilaštvo bi dobilo time što je njihovo
7 glavno ispitivanje bilo živim putem, a koje ne bi bilo omogućeno Obrani time što
8 će unakrsno ispitivanje biti preko video-veze.

9 Naravno, s obzirom da je ispitivanje svjedoka putem video-veze sporije,
10 Obrana će možda trebati više vremena kako bi mogla završiti svoje unakrsno
11 ispitivanje nego što je to uobičajeno. To će vrijeme biti omogućeno.

12 Vijeće napominje da je gospodin Bišćević pod zakletvom izjavio da se on
13 neće moći vratiti u Hag zbog svog zdravstvenog stanja. Činjenica da je on ranije
14 doputovao do Haga ne znači da ovo što je on rekao, da je to netočno. To može,
15 baš nasuprot tome, pokazati da je svjedok spreman da surađuje, ali da zbog
16 okolnosti kao što su zdravstveno stanje i profesionalne obaveze, da ga to
17 sprječava da tako nešto uradi.

18 Obrana predlaže da se bilo odbaci iskaz svjedoka, ili da se izda
19 *subpoena*. Alternative koje predlaže Obrana predstavljaju puno veću opasnost i
20 posljedice koje bi bile puno gore i nanijele puno veću neugodu i probleme nego
21 da se ostatak njegovog iskaza dâ putem videoveze. Moguće odbacivanje glavnog
22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ispitivanja ili izdavanje *subpoene* i riskiranje time da se jednog svjedoka koji
2 je već naznačio da ne može ili da nije spreman da se ponovo pojavi u Hagu /kako
3 je prevedeno/, je nešto što predstavlja pretešku, preveliku cijenu, tj. nešto
4 što mi ne bismo smjeli riskirati.

5 I zbog toga Vijeće smatra da bi se u interesu pravde i u smislu punog
6 poštovanja prava optuženog, koje je navedeno u Statutu, da bi bilo najbolje da
7 se gospodin Bišćević, ipak, unakrsno ispita putem videoveze.

8 Dakle podnesak je ovime odobren. Vijeće traži sada ovim putem od
9 Tajništva da poduzme sve neophodne i razumne korake kako bi se pobrinulo da se
10 ta konferencija putem video-veze izvrši u skladu sa kriterijima koji su navedeni
11 u odluci *Tadić* od 25. juna 1996.

12 A sada ću pročitati drugu odluku.

13 Ovo je odluka o zahtevu Odbrane od 28. septembra, kojom se traži
14 izdavanje potvrde za ulaganje žalbe na usmenu odluku Pretresnog veća od 20.
15 septembra 2004. godine, a u pogledu dodatnih zaštitnih mera za svedoka 623.

16 Proceduralni kontekst u pogledu ovog pitanja sažet je u paragrafima 1 do
17 5 zahteva Odbrane.

18 Odbrana tvrdi da je došlo do "temeljnog nedostatka" u odluci Pretresnog
19 veća. Pretresno veće navodi da je Pretresno veće tražilo od Tužilaštva da pokaže
20 samo da postoji dovoljno dokaza da se zaključi postojanje objektivnog rizika
21 koji opravdava traženje zaštitne mere. Odbrana navodi da Pretresno veće nije

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 istražilo niti je dopustilo Odbrani da sa svedokom ispita događaje koji su
2 usledili nakon prvobitne pretnje, koji bi dakle pokazali da taj rizik i dalje
3 postoji.

4 Pretresno veće se seća da je 20. septembra pozvalo Tužilaštvo da predoči
5 još neke činjenice u potkrepu ovog zahteva, a u pogledu glavne pretnje koja je
6 pomenuta u prvobitnom zahtevu. Tokom ovog pretresa i Odbrana i Tužilaštvo su
7 Pretresnom veću dostavili daljnje informacije o postojanju te pretnje. Pretresno
8 veće je potom postavilo pitanja svedoku, koji je potvrdio da on jeste primio
9 pretnje. On je dodao da je on nadležne instance o toj pretnji obavestio i da su
10 one te pretnje ozbiljno shvatile - bar bi se tako reklo. Nakon pitanja
11 Pretresnog veća, pitanja je postavljala Odbrana. On je Odbrani ponovio da je
12 primio pretnje i dodao je da su ga nadležne vlasti obavestile da će odgovarajuće
13 zaštitne mere biti preduzete. Odbrana je tražila od Pretresnog veća dozvolu da
14 svedoka pita da li se iko našao u nekoj sličnoj situaciji kao i svedok nakon
15 toga ili da li se bilo šta desilo u tom periodu nakon što je primio tu pretnju.
16 Pretresno veće je odbilo ovaj zahtev.

17 U svojoj osporenoj odluci, a nju je Pretresno veće pročitalo tog istog
18 dana, Pretresno veće je podsetilo na standard iznet u predmetu *Kordić*, gde je
19 rečeno da za dodelu zaštitnih mera "da je nužno pokazati nešto više od čiste
20 bojazni svedoka, tj. da je potrebno utvrditi činjenični osnov koji ukazuje na
21 postojanje stvarne verovatnoće da se ta osoba nađe u opasnosti ili bude izložena
22 riziku".

23 Drugim rečima, Pretresnom veću se moraju predočiti neki objektivni
24
25
26
27
28
29
30

1 elementi koji ukazuju na stvarnu verovatnoću postojanja, odnosno da se ta osoba
2 nađe u opasnosti ili izložena riziku, i na kojem svedok temelji svoje bojazni.
3 Taj je prag dokazivanja prilično nizak i, kako je Pretresno veće navelo u svojoj
4 odluci, Tužilaštvo ima veliku slobodu procene situacije. Pretresno veće ima
5 diskreciono pravo da zatraži dodatne informacije, ali se, uglavnom, zadovoljava
6 time da se ovaj već opisani prag dokazivanja zadovolji, odnosno pokaže. U ovom
7 konkretnom slučaju traženi objektivni elementi su predloženi Pretresnom veću na
8 pretresu od 20 septembra.

9 Kao što je Pretresno veće objasnilo, nema prepreka da Odbrana ospori
10 činjenični temelj na kojem počiva stvarna verovatnoća postojanja opasnosti ili
11 rizika, a Odbrana je to i mogla učiniti kada je omogućeno da ispita svedoka,
12 iako je Pretresno veće u nekoliko navrata to ispitivanje ograničilo.

13 Pretresno veće je uvereno da su ove pretnje istinite. Takođe je uvereno,
14 nakon što je saslušalo svedoka, da je ova pretnja stvorila stvarnu verovatnoću
15 postojanja opasnosti ili rizika za svedoka ili njegovu porodicu. On je svedočio
16 o tome da su nadležne instance ispitale tu pretnju i svedok je, očitito, i to
17 Pretresno veće nalazi potpuno razumljivim, poverovao da je ta pretnja i dalje
18 prisutna.

19 Pravilo 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima, na kojem je utemeljen
20 ovaj zahtev Odbrane, predviđa da se na odluke u svim podnescima žalba može
21 uložiti samo uz potvrdu Pretresnog veća, koje takvu potvrdu može dati ako se
22 odluka tiče pitanja koje bi u značajnoj meri uticalo na pravično i ekspeditivno
23 vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju Pretresnog veća,
24
25
26
27
28
29
30

1 promptno rešenje žalbenog veća suštinski pospešilo postupak. Pretresno veće je
2 primenilo utvrđena načela sudske prakse Međunarodnog suda.

3 Odbrana želi da se taj prag iz odluke *Kordić* poveća i tvrdi da mora
4 postojati objektivni dokaz da je rizik i dalje prisutan, a ne samo oni dokazi
5 koji su potrebni da se ispune zahtevi ovog nižeg praga dokazivanja kojeg smo
6 malo pre objasnili.

7 Kao što sam već malo pre rekao, Pretresno veće ima diskreciono pravo da
8 traži informacije i mimo tog praga. Odbrana tvrdi pa Pretresno veće u slučaju
9 svedoka 623 nije u dovoljnoj meri ispitalo objektivnu utemeljenost i stvarnu
10 verovatnoću postojanja opasnosti ili rizika. No to je stvar procene, što se
11 teško može smatrati pitanjem koje treba da rešava žalbeno veće ovog Suda.

12 Bilo da je ovo pitanje, sagledano iz perspektive na koju je ukazala
13 Odbrana, takvo da može uticati na pravičnost postupka ili nije, to pitanje samo
14 po sebi, takvo kakvo jeste, ne bi moglo imati značajnog uticaja na pravičnost
15 suđenja. To znači da ni drugi kriterijum iz pravila 73(B) nije ispunjen.

16 Stoga Pretresno veće odbija ovaj zahtev Odbrane.

17 Eto, to su bile te dve odluke koje je Pretresno veće trebalo da donese.
18 Vidim da je sada već skoro 14.00 sata. Zahvaljujem se prevodiocima na
19 strpljenju, i svom tehničkom osoblju.

20 Gospodine Tieger, je li Optužba spremna da sutra izvede narednog
21 svedoka?

22 G. TIEGER: [simultani prevod] Da.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo nastaviti sa radom

24

25

26

27

28

29

30

1 sutra ujutro, osim ako nešto hitno ne želite sada da pokrenete. Dakle sutra
2 nastavljamo u 9.00h u ovoj istoj sudnici ili u nekoj drugoj sudnici.

3 Molim sekretara da me obavesti o tome. Gospođa Loukas misli da je to u
4 sudnici broj 2, pa - ništa - prihvaćiću tu sugestiju Odbrane. Nastavljamo dakle
5 sutra u 9.00h u sudnici broj 2.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 ... Sednica završena u 13.58h.

8 Nastavak zakazan za sredu,

9 06.09.2004. u 09.00h.

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30